

Genetiivi

Genetiivisubjekti on tavallinen erityisesti 'täytymistä', 'sopimista' yms. ilmaisevien yksipersonaisten rakenteiden yhteydessä. Esim.

*Minun täytyi lähteä kotiin.
Heidän sopii tulla.
Suomen kannattaa yrittää.
Miesten oli pakko poistua.*

Genetiiviä käytetään myös monien lauseenvastikkeiden subjektina, esim.

*Talven tullessa maa jäätyy.
Kesän tultua luonto herää.
Näin Ullan tulevan.
Huomasin Kallen tulleen.*

Sellaisten yksipersonaisten lauseiden kuin *Minun täytyi lähteä kotiin* jäsentäminen yksilolotteisesti on ollut pulmallista. Perinteisen käsityksen mukaan kielipollisena subjektina on infinitiivi *lähteä* tai paremminkin koko infinitiivirakenne *Minun - - lähteä kotiin*. Joka tapauksessa *minun* on tekijä ja looginen subjekti.

Perinteisessä kielipolissa puheena olevaa genetiiviä on nimitetty **datiivigenetiiviksi**, koska sen on katsottu merkitykseltään muistuttavan ja olleen alun perin lähellä monissa kielissä esiintyvää datiivisijaa (vrt. sanontaa *Jumalan kiitos* 'Jumalalle kiitos'.) Nykyään hyväksytyyn käsitykseen mukaan genetiivi *Minun* on subjekti ja verbiketju *täytyi lähteä* on predikaatti (*kotiin* on nyt kuten ennenkin adverbiaali).

Laita nesessiivilauseen tekijä oikeaan muotoon:

1. ... TÄMÄ RAPORTTI täytyy olla valmis huomenna.
2. Täytyykö ... JOKAINEN TYÖNTEKIJÄ käydä testissä?
3. ... JOKAINEN UUSI OPISKELIJA pitää rekisteröityä.
4. Pitääkö ... TÄMÄ OVI olla auki?
5. Shengen-maan ... ASUKAS ei tarvitse matkustaa passin kanssa Shengen-maissa.
6. ... MATKUSTAJA täytyy hankkia viisumi Venäjälle.
7. ... KELLO täytyy olla jo paljon. On niin pimeää.
8. Jos kaupassa on hyvät opasteet, ... ASIAKAS ei tarvitse kysyä kaikkea.
9. ... TULKKI täytyy hallita hyvin sekä lähtökieli että kohdekieli.
10. ... MARTTI pitäisi tulla ihan pian.
11. ... EMMA NIEMINEN pitää saada tästä paperista kopio.
12. Luulen, että ... RUOKA ei tarvitse olla valmis ennen kello kuutta.